

No. 27125.

's- Gravenhage, 22 December 1947.

Hiermede noge ik Uwe Excellentie berichten, zulks ten vervolgde op het U met mijn schrijven BX-25203, dd. 4-12-1947 toegezonden afschrift van het "Verslag van het Partijbestuur voor het a.s. Partijcongres", dat - ter voorbereiding van het van 25 tot en met 28 December a.s. in het R.A.I.-gebouw te Amsterdam te houden "Kerst-congres" der C.P.N. (het tweede partijcongres sedert de bevrijding) - over het gehele land streng besloten districtsvergaderingen zijn gehouden. Op enkele daarvan is door vooraanstaande partij-functionarissen ten aanzien van de volgende punten, onder meer het daaronder gestelde naar voren gebracht, waarbij ik mij veroorloofd heb, daaraan - waar dit mij gewenst voorkwam - telkens een korte beschouwing toe te voegen:

1. ten aanzien van politieke partijen (en kerkelijke groeperingen, c.c. personen, welke daarmede verbonden worden geacht):

De K.V.P. werd getakend als hecht verbonden aan de Internationale Jesuïten-orde, welke de voornaamste steunpilaar van de Amerikaanse imperialistische politiek vormt. (Delle woorden werden gezegt tegen Prof. Mr. C.P.H. Roume, alsmede ten aanzien van Minister van Raarsseveen, van wie werd opgemerkt, dat hij niet voor niets door rechercheurs werd begeleid). Het aanstaande congres zal zich scherp tegen "het katholieke blok" richten.

De P.v.d.A. werd er van beschuldigd, het socialisme te hebben verraden door als medeplichtige van de K.V.P. de kapitalistische belangen te dienen, zowel de binnenlandse (Unilever enz.) als die van Amerika. Twee bekende sprekers, nl. Ds. Buskes en Pater de Greeve werden lefzig aangevallen. Er werd aangekondigd, dat het dagblad "De Waarheid" binnenkort het Rooms-Katholieke volksdeel onder handen zal nemen, waarbij ook de houding en het optreden van Pater de Greeve zullen worden becritiseerd. (In dit verband werd nog de raad gegeven, om bij propaganda onder Rooms-Katholieken nooit het R.K. geloof aan te vallen; wel kan men zich tegen de geestelijkheid richten). Ds. Buskes werd een leugenaar genoemd, die het verraad van de P.v.d.A. ondersteunde.

Hun beider invloed wordt kennelijk als een gevaar beschouwd.

Opmerkelijk is, dat andere dan de beide genoemde politieke partijen, die eveneens hun houding ten opzichte van het communisme in afwijzende zin hebben bepaald niet of slechts terloops ter sprake zijn gekomen.

Ook in de Indonesische kwestie is gedurende de laat-

*Stichting voor
vrijheid van de
pers en de
media*

ste tijd de C.P.K.-critiek voornamelijk gericht op K.V.P. en P.v.d.A., niet zozeer op andere politieke of nationale groeperingen, wier standpunt ten deze minstens evenzeer een regelmatige bestrijding van communistische zijde doet verwachten.

Duidelijk blijkt, dat de C.P.K. zich in haar critiek niet in de eerste plaats laat leiden door de vraag, wie de politieke tegenstanders zijn. De aanvallen zijn primair gericht tegen de regering, het regeringsbeleid, de regeringspartijen en daartoe behorende vooraanstaande personen.

2. ten aanzien van de "Kominform":

In het algemeen is over dit onderwerp weinig gezegd. Een duidelijk standpunt van de C.P.K. ten opzichte van de Kominform werd op deze voorbereidende vergaderingen niet uitgesproken. Wel werd het wenselijk geacht, dat de partij zich bij dit internationale informatiebureau zou aansluiten.

Enkele weken na de oprichting van dit bureau werd door de C.P.K. reeds een brochure verspreid, waarbij de partij zich - uiteraard - volkomen achter dit bureau stelde.

3. ten aanzien van de praktische politiek der C.P.N.:

Er werd gewezen op de noodzakelijkheid, om de eigen praktische politiek aan te passen aan de gebeurtenissen in binnen- en buitenland. De politieke machtsverhoudingen in Nederland moeten worden gewijzigd. Daartoe zullen nodig zijn:

- a. de uitwerking van een politieke basis, op welke de bundeling van alle nationale, democratische en progressieve krachten mogelijk zal zijn;
- b. de uitwerking van een bepaalde tactiek, om tot een samengaan van communisten en sociaal-democraten te kunnen komen, welke bundeling in het bijzonder van belang wordt geacht met het oog op de mogelijkheid van geneenschappelijke acties;
- c. versterking van het ideologisch partij-bewustzijn en intensivering van de strijd tegen de reactie.

Deze, aldus aangekondigde wijziging van de praktische partij-politiek doet verwachten, dat men - zo mogelijk - reeds op het a.s. partijcongres - nieuwe mogelijkheden zal openen, om de C.P.N.-invloed te doen uitgroeien, met name over hen, die dicht bij het communisme staan, maar (thans nog) voor het lidmaatschap terugherschrikt.

Als zodanige mogelijkheden worden dezerzijds gezien:

1e. een ruimere gebruikmaking van de gelegenheid om als zgn. geheim lid der partij te worden ingeschreven (eventueel onder een schuilnaam). Ook wordt hierbij gedacht aan de mogelijkheid van de instelling van het "sympathiserend lidmaatschap". In de voormalige N.S.B. was dit instrument voor niet weinigen aanleiding tot de gedachte, zich daarin voor de toekomst een zekere veiligstelling te verwerven, terwijl de partij - hoewel zij deze sympathiserende leden niet als volwaardig lid opgenomen wilde zien - daardoor naar buiten toch op een sterke vergroting van aanhang kon wijzen. Daarnaast zou de invoering van een dergelijk instituut de financiële basis van de partij verstevigen. Tot nu toe is bij de C.P.N. van overwegingen om tot de instelling hiervan te geraken, nog niet gebleken.

2e. Een verruiming van de gelegenheid tot opvang en onderbrenging in mantelorganisaties als de stichting "Radio Werkend Nederland", de "Nederlandse Vrouwenbeweging", het "Algemeen Nederlands Jeugd Verbond", de vereniging "Vrij Spanje" en niet in het minst de landelijke vereniging "Nederland-U.S.S.R."

3e. Voorts moet in dit verband worden gewezen op het zich geleidelijk aftekenen van een zekere, hoewel ongebonden, groepering van communistische intellectuelen, met name rondom het weekblad "De Vrije Katheder". Daarnaast bevindt zich in het "Verbond van Wetenschappelijke Werkers" een groep communistische "intelligentia" met universitaire opleiding. Duidelijker dan bij de vorige groep is in dit verbond de onderscheiding mogelijk tussen communistische en niet-communistische leden. Van een bepaalde gezagsverhouding van de partijleiding ten opzichte van deze beide groeperingen is tot nu toe niet gebleken, doch in het licht van de hiervoren sub a, b en c gestelde aanduidingen van wijziging in politiek en tactiek der C.P.N.-leiding, wordt gedacht aan een streven van de partij tot verkrijging van dit gezag.

Betreffende de hiervoren sub b in uitzicht gestelde wijziging van tactiek ten opzichte van de sociaal-democraten zij nog opgemerkt, dat gedurende de laatste weken bij herhaling van deze wijziging reeds de voorbode werden waargenomen.

Het in het openbaar accentueren van de punten, waarop zich in de P.v.d.A. een tweedracht begon af te tekenen, vormt mede een aanwijzing, dat men de afscheiding van het meest linkse deel deser partij waar mogelijk wel trachten te bevorderen.

Naar binnen toe zal in de partij een strak en hard beleid worden gevoerd. Mislukte acties, als bijv. die in de Indonesische kwestie worden geweten aan het feit, dat de partij invendig nog te weinig bolsjewistisch en te ongedisciplineerd is. Een vastberaden leiding zal het gevaar van individualistisch optreden moeten uitbannen. Sentimentaliteit zal moeten wijken voor onverbiddelijke hardheid.

4. ten aanzien van de partij-discipline:

- a. De partij-statuten moeten worden gewijzigd, opdat overtreders der partij-discipline en onbetrouwbare elementen door het partijbestuur geroyeerd kunnen worden. (Tot nu toe kwam n.l. deze bevoegdheid in hoogste instantie toe aan het partij-congres).
- b. In het verband van de partij-discipline kwam ook de redactiewijziging van "De Waarheid" ter sprake. Het redactionele gedeelte van de inhoud van dit blad werd beschreven als niet steeds in overeenstemming met de politieke richtlijnen van de partij-leiding en (dus) evenmin met de geest van de partij.

Dit verschijnsel heeft veel klachten over "slapheid" ten gevolge gehad. Het teruglopen van het aantal lezers wordt door de leiding dan ook hieraan geweten.

Deze achteruitgang van het aantal "Waarheid"-abonneés werd op diverse vergaderingen erkend. Cijfers werden niet genoemd. (Als illustrerende cijfers kunnen dezerzijds worden gemeld:
per 1 Januari 1947: ongeveer 193.000.
per 1 October 1947: ongeveer 166.000.)

Sommige redacteuren van "De Waarheid" werd een slappe houding en een gebrek aan samenwerking verweten. Voorts werd als oorzaak genoemd een te grote individualiteit van deze redacteuren. De reeds doorgevoerde wijzigingen zouden door nog grotere worden gevolgd.

Van A.J. Koejemans, die - hoewel in de kop van "De Waarheid" nog hoofdredacteur genoemd, - niet meer als zodanig zou optreden, werd gezegd, dat hij "rechtse afwijkingen" vertoonde.

Als mede-aanleiding van het conflict tussen de partijleiding en Koejemans werd genoemd diens artikel in het weekblad "De Vrije Katheder", geschreven naar aanleiding van een voorafgaand artikel van Ds. Buskes. (Waarschijnlijk wordt hier bedoeld het artikel van Koejemans: "Antwoord aan Ds. Buskes", opgenomen in "De Vrije Katheder van 18 Juli 1947"). Zoals tevoren ook op vergaderingen, is Koejemans hierin andermaal met Ds. Buskes in bebat getreden. Hij heeft dit gedaan buiten de partijleiding om en

en bovendien is hij, naar de mening van de C.P.N.-leiding, ten opzichte van de figuur van Dr. Buskes veel te slap geweest. Paul de Groot (algemeen secretaris van het dagelijks bestuur der C.P.N.) is hierin tussenbeide gekomen, maar Koejemans heeft aan de wens van het partijbestuur, om een scherp slotartikel te schrijven, geen gehoor gegeven. Waarschijnlijk zal het conflict nog andere consequenties voor Koejemans en enige medestanders met zich voeren.

Het feit, dat einde November en begin December 1947 in "De Waarheid" oproepen waren geplaatst voor sollicitanten voor het technisch en administratief apparaat van het dagblad, doet verwachten, dat ook in die personeelsgelederen de zuivering haar slachtoffers zal maken en dat met Koejemans ook diens aanhang onder het personeel zal gaan verdwijnen.

c. Denselvede conflict heeft zich voorgedaan ten aanzien van Daniel Goulooze, directeur van de Uitgeverij en boekhandel "Republiek der Letteren", N.V. gevestigd Keizersgracht 520 te Amsterdam.

Aan Goulooze wordt verweten, dat hij - zonder daar in de partij-leiding te hebben gekend - Mr. van Heuven Goedhart een voorwoord heeft laten schrijven in het boek "De Grote Samenwerking" (onlangs bij de N.V. "Republiek der Letteren" verschenen).

Hoewel er ogenschijnlijk tussen de Communistische Partij Nederland en de N.V. "Republiek der Letteren" geen enkel organisatorisch verband bestaat - en hoewel de uitnodiging tot Mr. van Heuven Goedhart, om een voorwoord te schrijven in een door de "Republiek der Letteren" uit te geven boek, mag worden gescht geheel tot het terrein van deze N.V. te behoren - niettemin wordt het feit, dat het partijbestuur in deze uitnodiging niet werd gekend, blijkbaar als een ernstige tekortkoming beschouwd.

Hieruit blijkt, dat in feite tussen de partij en de "Republiek der Letteren" wel degelijk een verband bestaat. Alleen een zeer hecht verband maakt het mogelijk, het hier genoemde verzuim als een ernstige inbreuk op de partij-discipline te stellen te hanteren.

De reactie van de partijleiding in deze zaak-Goulooze demonstreert en accentueert, als het ware "bij verrassing", de politieke onderwerping van de "Republiek der Letteren" N.V.

Zowel het geval Koejemans als de kwestie-Goulooze bieden voorts aanwijzingen voor een strakker pro-

paganda-leiding, zowel ten aanzien van directe en openlijke C.P.N.-propaganda, als daar, waar in woord en geschrift de publieke aandacht wordt gevestigd op algemeen communistische onderwerpen.

In het verband van propaganda-publiciteit zij nog vermeld, dat ook in de leiding en in de inhoud van het (C.P.N.-)maandblad "Politiek en Cultuur", wijzigingen tegenover kunnen worden gezien. Het blad blijkt niet aan de verwachtingen (van het partijbestuur) te hebben beantwoord. De redacteur F. Baruch heeft zijn functie als wnd. hoofdredacteur van "De Waarheid" reeds neergelegd.

- d. De voormelde mutaties vormen het voorspel van een op handen zijnde "grote zuivering" in de partij-gelieden. Verscheidene voorraanstaande partij-functionarissen zullen aan deze zuiveringsactie nog ten offer vallen.
- e. Op het Congres zal ook de intensivering van het werk der (politieke) Contrôle-Commissies ter sprake komen.
- e. Ook van besloten afdelingsvergaderingen der C.P.N. kwamen gegevens binnen, die wijzen op een gestrenger handhaven van de tucht en discipline in de partij overeenkomstig de aanwijzingen van de partijleiding te Amsterdam. Deze aanwijzingen worden over het algemeen geslikt. In een enkele afdeling ontstond daarover onenigheid in het afdelingsbestuur.
- f. Hoewel sommige afdelingen voor de discussies op de aan het congres voorafgaande besloten districtsvergaderingen, afvaardigingen hebben samengesteld, waarin belangrijke "opposanten" zitting hebben, is toch de kans, dat deze oppositie op het a.s. congres krachtig zal spreken, betrekkelijk gering.

Naast de afvaardiging voor de districtsvergadering, kiest weliswaar de afdeling ook zelf een afvaardiging voor het Congres, maar in feite is dit niet meer dan een voorstel aan het districtsbestuur.

Uit de aldus van de afdelingen binnenkomende voorstellen maakt het districtsbestuur een enkele voordracht tot een (districts-) afvaardiging voor het Congres.

Het is deze samenstelling, die het districtsbestuur de gelegenheid biedt, ongewenste congresbezoekers te weren, door ze niet op de voordracht over te nemen. Opgave van redenen is daarbij niet nodig. (Soms wordt reeds te voren vanwege het districtsbestuur medegedeeld, dat - onverschillende redenen (bijv. groei der partij) - helaas niet alle door de afdeling "af te vaardigen" leden naar het Congres zullen kunnen gaan).

Observatie van de behandeling van de voordracht van het districtsbestuur ter districtsvergadering heeft geleerd, dat als regel de voordracht wordt aangenomen. Wanneer een afdelingsafgevaardigde zich ter districtsvergadering verzet, bijv. omdat een door het districtsbestuur niet overgenomen afgevaardigde van zijn afdeling zijns inziens wel naar het congres moet dan wordt dit bestreden. Zo nodig wordt het voorstel van het districtsbestuur nog ondersteund door een gesaghebbend functionaris, die met een kort en fel betoog de oppositie meestal tot zwijgen brengt. De stemming (als regel door handopsteken!) verloopt dan naar wens.

Ondanks de schijn van democratisch gekozen afgevaardigden, kan het Partijbestuur door dit systeem ook een partijcongres vrij nauwkeurig beheersen. (Een soortgelijke beheersing, inclusief wering van gevreesde oppositie, werd waargenomen bij het N.V.C.-congres, dat over de fusie met het N.V.V. zou beslissen).

5. ten aanzien van de partij-beveiliging:

Gedurende de laatste maanden werd in toenemende mate aangedrongen op uiterste waakzaamheid met betrekking tot penetratie en spionage in de partij. Ook op deze besloten vergaderingen werd met klen gewaarschuwd tegen de praktijken van politie, "Gestapo" en Engelse geheime dienst. Voor bepaalde gevallen werd ter afweer, gebruikmaking van geweld aanbevolen.

Waarschijnlijk zal de beoogde intensivering van het werk der (politieke) Contrôle-Commissies, welke op het a.s. congres ter tafel zal worden gebracht, mede in dit verband moeten worden gezien.

6. ten aanzien van het militair optreden in Indonesië:

Ook in dit verband wordt critiek geoefend op de P.v. d.A., welke partij destijds aan de C.P.N. de belofte had gedaan om bij het uitbreken van "oorlog" in Indonesië, met haar (C.P.N.) één lijn te zullen trekken om tot een algemene werkstaking en later tot vermindering van troepenverscheppingen naar Indonesië te komen.

De partij is zich er thans van bewust, dat het tegenhouden van de voor Indonesië bestemde militairen grote bezwaren ondervindt en dat het onderduiken een tiasco is geworden. Overwogen wordt thans, bij de inschepingen pamfletten te doen verspreiden, waarin de militairen gewezen worden op art. 192 van de Grondwet. Maar buiten zal niet mogen blijken, dat deze actie van de zijde van de C.P.N. uitgaat.

Ten aanzien van Indonesië blijkt, volgens C.P.N.-oordeel, overduidelijk, dat zowel de E.V.F. als de P.v.d.A., zich geheel aan het Amerikaanse imperialisme heeft overgeleverd.

7. ten aanzien van de stakingsactie:

De in begin November gesignaleerde aanwijzingen omtrent een wijziging in het C.P.N.-beleid met betrekking tot stakingen, geven - tezamen met hetgeen op de verschillende besloten vergaderingen dienaangaande is gezegd - het volgende beeld:

- a. De C.P.N. leidt de stakingsagitatie door middel van de B.V.C. Voor de buitenwereld wil zij daarvan echter niet weten. De B.V.C. doet het werk, maar de C.P.N. moet buiten schot blijven en zich dus voorlopig van elke stakingsagitatie onthouden.
- b. In het licht van de gebeurtenissen in Frankrijk en Italië zijn kleine stakingen nutteloos en zelfs schadelijk. Men vindt daarin maar aanleiding tegen de communisten en tegen de B.V.C. te fulmineren. Hierdoor zou de B.V.C. nog meer geïsoleerd worden, terwijl het juist de bedoeling is, de afstand B.V.C.-N.V.V. te verkleinen, om zo enigszins mogelijk, bij een groot en belangrijk stakingsobject, daarin ook de N.V.V.-leden (en de N.V.V.-kassen) te kunnen betrekken.
- c. Alles moet gericht worden op de voorbereiding van een algemene werkstaking, welke in de eerste plaats in Amsterdam en Rotterdam zou moeten slagen om de uitbreiding tot het gehele land gemakkelijker te doen verlopen.

Men ziet uit naar de mogelijkheid, dat deze algemene staking tegelijkertijd in Frankrijk en België zal worden uitgeroepen. De voedselpositie in Europa zal daardoor in gevaar komen, terwijl ook het Marshall-plan zal mislukken.

- d. Vooral nog zal het C.P.N.-beleid er op gericht zijn, de stakingen juist tegen te houden, althans niet tot staking aan te zetten. Dit zal het gistingproces ten goede komen, mede doordat naar het inzicht van de partij, de regering juist die maatregelen neemt, waardoor de arbeiders naar het communisme toe groeien. Juist deze tactiek - zo werd ter vergadering medegedeeld - zal de stakingen, wanneer zij hier eenmaal uitbreken, zoveel groter en ernstiger doen zijn dan elders. Men verwacht dat de Zaanstreek in haar stakingsactie de beste georganiseerd zal blijken te zijn.

8. ten aanzien van het radio-vraagstuk:

Het genis aan zendtijd doet zich ernstig gevoelen. Het publiek kan nu niet op de juiste wijze door de stichting "Radio Werkend Nederland" worden voorgelicht omtrent het C.P.N.-programma. Het onthouden van zendtijd wordt gezien als een grove onrechtvaardigheid tegenover een groep van meer dan 10% van de Nederlandse bevolking. Dit onrecht zal, naar gelang de te verwachten verkiezingen meer naderen, steeds sterker gevoeld en op de partij- en R.W.N.-bijeenkomsten meer geaccentueerd worden. In recente propagandistische toespoken werd gezegd, dat Radio Werkend Nederland thans 50.000 leden telt. Ter besloten vergadering evenwel werd de kans op het verkrijgen van zendtijd gering geacht, omdat - voornamelijk door de schuld van de C.P.N.-leden zelf - slechts 15% van de partijleden tevens lid van R.W.N. was. Dit komt neer op 7500 R.W.N.-leden binnen de C.P.N.; daarbuiten is het ledental zeker belangrijk veel minder.

9. ten aanzien van de Nederlandse Vrouwen Beweging:

Onderstreept werd, dat de N.V.B. moet worden gezien als een bij uitstek geschikte gelegenheid om andersdenkende vrouwen op de juiste wijze omtrent de C.P.N. in te lichten.

10. ten aanzien van het belang van de (2e) Waarheid-Obligatie-lening ad Fl. 500.000.-:

De grootscheepse actie voor deze lening is in zoverre niet geslaagd, dat aan het beoogde bedrag op 20.12.1947 nog circa Fl. 120.000.- ontbraken, (d.w.z. volgens de mededelingen in de C.P.N.-pers en op C.P.N.-vergaderingen). Bij het bekend maken van de bereikte resultaten werd er voortdurend op gewezen, dat de lening voor het Congres voltekend diende te zijn. Ook in dit opzicht staat de Zaanstreek ver aan de spits.

Wanneer de nieuwe machines het mogelijk maken dat het zetten en drukken geheel in eigen beheer zal kunnen plaatsvinden, dan betekent dit niet alleen financiële winst, - zo werd door een vooraanstaand functionaris medegedeeld - maar tevens de zekerheid dat alles wat de partij gedrukt wil hebben, ook gedrukt zal worden.

Deze opmerking kan er op wijzen, dat de C.P.N.-leiding aan de eigen zetterij en drukkerij als belangrijk doel verbonden ziet: de mogelijkheid om - bijv. in critieke dagen - publicaties verzendklaar te maken, met uitsluiting van het risico, dat ze (bijv. tengevolge van nitgifte aan een loonzetterij) ontijdig in handen van de overheid zouden geraken.

Een volkomen onafhankelijkheid van het dagbladbe-

drijf "De Waarheid" ten opzichte van zetten en drukken, en een flink aantal eigen (of aanverwante) snelle vervoermiddelen, gevoegd bij een strakke leiding van het bedrijf vanuit het centrale partij-bestuur, openen de mogelijkheid van een snelle en gevaarlijke pers- en/of pamfletten-actie, welke niet tijdig genoeg ter kennis komt van de desbetreffende overheidsinstanties.

.....
Blijkens een mededeling in "De Waarheid" van 20. 12.1947 zullen ruim 700 gedelegeerden het congres bijwonen. Tevens wordt daarin gezegd, dat voor nog 2000 belangstellenden plaatsen beschikbaar zijn en dat het congres openbaar is, omdat het-geen daar behandeld wordt (inleidingen en discussies) niet een zaak is voor de communisten alleen, doch voor het gehele werkende volk.

De juistheid van deze bewering over het openbare karakter dient sterk in twijfel te worden getrokken. Daarmede is ook in strijd alle zorg en moeite, welke men heeft besteed aan de selectie en uiteindelijke samenstelling van de districts-delegaties.

Indien er al van openbaarheid sprake zal zijn, dan zal deze zich waarschijnlijk niet verder uitstrekken, dan tot de "grootste muzikale manifestatie", waarmede het congres zal worden geopend en mogelijk een algemene inleiding. Bij het werk in de diverse commissies, die zich zullen beraden over verschillende onderwerpen en bij de discussies over interne partij-aangelegenheden zal stellig niet alleen geen toegang aan belangstellenden worden verleend, maar - evenals zulks bij de voorbereidende districts-vergaderingen het geval was - een zeer nauwkeurige controle van lidmaatschapsbewijs, afgevaardigden-verklaring e.d. worden toegepast.

.....
Ter afsluiting van het vorenstaande moge nog worden opgemerkt, dat sedert de oprichting van de Kominform (waarbij de C.P.N. niet - althans niet openlijk - was betrokken), en het versterkte contact van de Franse communistische partij met Moskou, dezerzijds de verwachting bestond, dat ook in de Nederlandse communistische partij verschijnselen zouden zijn waar te nemen, die er op zouden wijzen, dat de C.P.N. is nog sterker mate dan / heen gebonden is aan door Moskou (eventueel via Frankrijk) gegeven richtlijnen en instructies.

Als zodanige verschijnselen worden dezerzijds gezien:
/voor

- 1e. hetgeen hiervoren sub.3 is bericht aangaande een wijziging in het C.P.N.-beleid ten aanzien van politiek en tactiek, onderscheidenlijk buiten en binnen de partij;
- 2e. hetgeen sub 4 en 5 is vermeld met betrekking tot de partij-discipline en de partij-beveiliging;
- 3e. hetgeen hiervoren sub 7 is medegedeeld aangaande het partij-beleid ten opzichte van stakingen.
- 4e. Daarnaast moge in dit verband nog melding worden gemaakt van het niet bevestigde bericht volgens hetwelk zowel de Nederlandse als de Belgische communistische partij door toehoorders vertegenwoordigd zouden zijn geweest op de, in de omgeving van Warschau gehouden bijeenkomst van de 9 communistische partijen, waar tot oprichting van het Internationale Informatie Bureau (Hominform) werd overgegaan.
- 5e. Ten slotte moet hierbij nog gewezen worden op het feit, dat op belangrijke besloten C.P.N.-vergaderingen van de laatste maanden, meermalen de aanwezigheid werd gesignaleerd van personen van vreemde nationaliteit, die werden gemeld als vermoedelijk tot de Sovjet-Ambassade te behoren, terwijl voorts bij herhaling het bezoek van als Russen aangeduide personen aan partij-gebouwen van de C.P.N. werd gerapporteerd.

Daar deze verschijnselen kunnen worden beschouwd als voortekenen van hetgeen de naaste toekomst zal leren aangaande een sterker dictaat van Moskou, en de consequenties daarvan voor de C.P.N. en haar positie in het algemene politieke leven van ons land, wordt dezerszijds het a.s. "Kerstcongres" der C.P.N. van groot belang geacht.

Zo zal bijv. dit congres moeten uitwijzen, of het partijbestuur ook na - en in het licht van - de vorengemelde wijzigingen, e.q. maatregelen, de dientengevolge reeds hier en daar waargenomen tegenstand, buiten het congres zal weten te houden, den wel zal weten te overwinnen. Het gezag van de partijleiding (tegenover Moskou) zal hiermede ten eerste zijn gemoed.

Mede gelet op de gebeurtenissen in Frankrijk, welke als een door Moskou geleid proefproces kunnen worden beschouwd, kan ook dit congres als een verkennende krachtproef worden gezien.-